

سال نو و آرزوهای دهقانان؛ دهقانان چی می خواهند، وزارت زراعت چی می کند؟

در این شماره بخوانید:

نوی کال
او د کروندگرو
نوی هیلې

هفتمیوه
و
هفتسین

رسم
سمنک پزی

روش تعیین
کیفیت
گوشت

دنیا لگیو کښو لوملی کمپاین دهېواد د سمسور تیا پېلامه

د کابل اوسیدونکي فرهاد وايي، چې نیا لگي هم لکه د یو ماشوم په څېر د ودې لپاره کافي خدمت ته اړتیا لري لکه: نیا لگیو ته باید په خپل وخت او به ورکړل شي او کیمیاوي او ډېراني سرې باید ورکړل شي او د نیا لگیو د شنو ساتلو لپاره د کرنې د کارپوهانو لارښوونې هم مهمې دي د فرهاد په وینا نیا لگي باید له څارویو نه هم وساتل شي ترڅو وبې نه خوري.

۶۰۰ جریب جنگل پسته در بادغیس احیا می‌شود

در جریان احیای این جنگل‌ها، پنج‌هزار و ۴۸۵ روز کاری ایجاد خواهد شد. هم‌چنین برای احیای این جنگل‌ها، در ۹۶ هزار چقرک، تخم پسته کشت می‌شود.

وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۃ، در نظر دارد تا در جریان سال ۱۳۹۹ حدود ۶۰۰ جریب جنگل پسته را در ولسوالۃ‌های آب‌کمری و مقرر ولایت بادغیس احیا کند.

سال‌مان را نو بسازیم

زنده‌گی اگر یک‌نواخت به پیش برود، اگر خسته‌کن نباشد، جذاب هم نیست. هر قدر زمان می‌گذرد، انسان‌ها نیاز دارند خودشان را با شرایط جدید، بسازند و آماده کنند.

در سال ۱۳۹۹، وزارت زراعت نیز روی کارهای بنیادین به شیوه‌های اشتراکی طرح و برنامه‌ی کار دارد. این وزارت بیشتر می‌کوشد تا راه‌های رسیدن به خودکفایی را از طریق ارزش‌افزایی بر محصولات زراعتی باز کند. بر اساس طرح‌هایی که وزارت زراعت برای ارزش‌افزایی بر محصولات و در زمینه‌های کاری مختلف دارد، باید دولت و سرمایه‌گذاران خصوصی، یکجا با دهقانان، باغداران، مالداران، کار کنند. این مثلث، زنجیره‌های ارزشی را تقویت می‌کند و در کنار آن، به درآمدافزایی برای هر سه بخش، منجر می‌شود.

اشتراک دیدگاه‌ها و نظرهای دهقانان و جوانب ذی‌دخل در این طرح‌ها بسیار فزاینده است.

در واقع وزارت زراعت می‌خواهد افغانستان به صلح پایدار برسد و صلح پایدار زمانی حاکم می‌شود که کشور خودکفا باشد و زمینه‌های کاری برای مردم فراهم گردد.

به همین خاطر است که طرح‌های وزارت زراعت، روی تقویت کاروبار دهقانان زن و مرد، فعالان زراعتی، سرمایه‌گذاران و در نهایت اقتصاد ملی است.

بالای ۸۰ درصد صادرات افغانستان محصولات زراعتی است و اگر این محصولات افزایش یابند و ارزش‌افزایی شوند (مراحل تولید تا صادرات آن بهتر و معیاری شود) می‌تواند درآمدهای ناشی از این صادرات چندین برابر شود.

وزارت زراعت با داشتن این طرح‌ها و کار روی تطبیق آن‌ها، به این باور است که دهقانان، باغداران، مالداران و سرمایه‌گذاران و سکتور خصوصی، در کنار هم می‌توانند برای هم بازار و کار و درآمد فراهم کنند.

پس به همین لحاظ، نیاز است تا فعالان این عرصه و سرمایه‌گذاران، خودشان را با رسیدن سال نو، با اهداف نو بآریند و روی رسیدن به این اهداف، مطابق به طرح‌های وزارت زراعت برنامه‌ریزی کنند، تا فرداهای وطن روش‌تر از امروز شود و سال‌های نو دیگری که در پیش است، با رسیدن به هدف‌ها و کار روی اهداف جدید، آغاز شود.

واقعیت این است که سال نو باید جرقه‌ای برای تازه‌شدن و تلاش‌کردن متفاوت باشد، ورنه معنایی بیشتر نمی‌تواند با خود بیاورد. سال نو نمی‌شود، مگر این که ما خودمان را نو و مدرن و پرتلاش‌تر از گذشته نسازیم.

ننگرهار کې د طبق ناروغي پر وړاندې د واکسينو کمپاین پیل شو

کچې په تېټولو کې مرسته کوي. طبق یوه خطرناکه ناروغي ده، چې د اخته څارویو او محصولاتو سره د تماس په نتیجه کې په سرعت سره لېږدول کېږي. ددې کمپاین په پلي کېدو سره د طبق ناروغي د پراختیا مخه نیول کېږي او ترڅنګ یې د مالدارانو مالونه خوندي او اقتصادي پیاوړتیا ته یې زمینه برابریږي.

ددې ولایت د څارویو د خوندي تابه په برخه کې ګټور ګام او د څارویو د طبق د ناروغي د

د ننگرهار د کرنې، اوبولګولو او مالدارۃ ریاست ددې ولایت په اتو ولسوالیو «خوګیاني، سره رود، بهسود، ټټي کوت، کامې، بنیوې، دره نور او غني خېلو نوزاد» کې د څارویو د طبق (FMD) ناروغي پر وړاندې د واکسينو کمپاین پیل کړی دي.

د ننگرهار د کرنې ریاست وایي، چې ددې کمپاین په لړ کې پر ۸۰ زره وړو او لویو څارویو د طبق ۸۰ زره دوز واکسين پلي کېږي، چې

وزارت زراعت در فاریاب ۵۰۰ جریب باغ پسته می‌سازد

تخم هینګ و مقدار کافی تخم پسته و پلاستیک را به منظور ساخت این باغ به شماری از دهقانان در ولسوالۃ‌های پشتون‌کوت، خواجه‌سبزپوش، شیرین‌تګاب، قیصار، گریزبان، کوهستان و شهر میمنه توزیع کرده است.

وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۃ، از طریق برنامه ملی باغداری و مالدارۃ ۵۰۰ جریب باغ جدید پسته در ولایت فاریاب می‌سازد. پروژه‌ی ملی باغداری و مالدارۃ «NHLP» وزارت زراعت، برای ساخت این باغ ۱۵۰ کیلو ګرام تخم زیره، ۱۰۰ کیلو ګرام تخم نخود، ۶۰ کیلو ګرام

نه‌صد جریب زمین در کابل باغ ساخته می‌شود

پغمان، می‌گوید که این باغ‌های جدید با استفاده از غرس نهال‌های تصدیق شده و پُر حاصل ساخته شوند. او گفت که این نهال‌ها در قوریه‌های داخل کشور توسط برنامه‌های ملی باغداری و مالدارۃ وزارت زراعت تحت نظر متخصصین پرورش یافته‌اند.

همزمان با آغاز کمپین بهاری نهال‌شانی در کشور، قرار است نه‌صد جریب زمین در کابل باغ‌های جدید احداث شود. این باغ‌ها در چهارده ولسوالۃ ولایت کابل احداث می‌شود. عمرجان منگل رییس اداره زراعت ولایت کابل، در مراسم آغاز نهال‌شانی در ولسوالۃ

۳۰ هزار نهال ناجو در فاریاب غرس شد

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۃ ولایت فاریاب، با گرمی‌داشت از بیستم حوت، روز ملی نهال‌شانی، اعلام کرده که ۳۰ هزار نهال ناجو در جریان کمپاین نهال‌شانی غرس شده است.

در این کمپاین صدها تن از باشندگان محل و مسوولان محلی حضور داشتند.

لوگر کې پر ۳۸ ټنوالو د پستي او نورو کرنيزو توکو تخمونه ووېشل شول

محمدأغې، خوښي او برکي برک ولسوالۃ پر ټنوالو وېشل شوي دي. ټاکل شوې، چې یاد وېشل شوي تخمونه په ۲۹ هکتاره سیمه کې وکرل شي.

د لوګر د کرنې، اوبولګولو او مالدارۃ ریاست له خوا ددې ولایت پر ۳۸ ټنوالو، د پستي ۹۵ کیلو ګرامه تخم، د زیرې ۳۵ کیلو ګرامه تخم، د نخودو ۳۵ کیلو تخمونه او د پستي د کرکېلي په پار ۴۱ زره او ۸۰۰ څڅوړې وېشل شوي دي. یاد مواد ددې ولایت د مرکز پلعم او د

د ختیځ زون د دوو ولایتونو د سیمه ییزو وټرنرانو روزنیز پروګرام پای ته ورسېد

روغتیا او خدمتونو امر ډاکټر محمد ضمیر بهسودي دا ډول ورکشاپونه د وټرنرانو د ظرفیت لوړولو، د ښو خدماتو د عرضې او د غوښې د ارزښت د معلومولو په برخه کې خورا اړین وبله.

د چارواکو په خبره ددې ورکشاپ په لړ کې د ځانګړو وټرنرانو له لوري سیه ییزو وټرنرانو ته د مالدارانو د سیمه ییزو ښوونځیو په برخه کې هر اړخیز معلومات ورکړل شوي دي.

ددې ورکشاپ په پای غونډه کې د ننگرهار د کرنې، اوبولګولو او مالدارۃ ریاست د حیواني

د کرنې، اوبولګولو او مالدارۃ وزارت له خوا د ننگرهار او لغمان ولایتونو سیمه ییزو وټرنرانو ته د مالدارانو د سیمه ییزو ښوونځیو په تړاو درې ورځنی روزنیز پروګرام پای ته ورسېد. دغه ورکشاپ چې د ننگرهار د کرنې، اوبولګولو او مالدارۃ په ریاست کې په لاره اچول شوې وه د درې ورځو په ترڅ کې وټرنرانو ته د مالدارانو د سیمه ییزو ښوونځیو په تړاو اړین او هر اړخیز معلومات ورکړل شول.

سال نو و آرزوهای دهقانان؛ دهقانان چی می‌خواهند، وزارت زراعت چی می‌کند؟

حشمت حبیبی

«وزارت زراعت باید برای ما بسته‌های لوازم کشت و جمع‌آوری زعفران را توزیع کند، تخم‌های اصلاح‌شده و کود کیمایی توزیع کند چون موسم بهار و فصل کوددهی است، هم‌چنان در بخش ایجاد و گسترش باغ‌های پسته و انگور با ما همکاری داشته باشد، امکانات آن فراهم شود تا ما بتوانیم کشت نبات طبی مخصوصاً آلوئه‌ورا را زیاد بسازیم، ماشین‌های لایزرلیول را فراهم کند، شبکه‌های آبیاری را ایجاد کند که کشت زراعت ما از بین نرود، نسوزد.» این گفته‌های همایون، یک تن از باشندگان ولسوالی انجیل ولایت هرات است که از و وزارت زراعت آرزوهای دارد.

غلام‌محی‌الدین یکی از باشندگان ولایت فراه از وزارت زراعت چنین تقاضا دارد: «فراه مخزن عنب است ساحه ساخت باغ‌های عنب گسترش پیدا کند و این محصول ارزش خاص غذایی دارد، تربز و خربزه فراه دیگر از بین نرود و روابط تجارتي با سایر کشورها ایجاد شود تا رومی، تربز، خربزه و انار فراه خراب نشود، زمینه کشت زراعت بیش‌تر شود با دهقانان در عرصه کود، تخم اصلاح‌شده، آبیاری مزرعه‌ها کمک شود تا بتوانیم زراعت‌مان را رشد دهیم.» شیرسعيد از باشندگان ولسوالی سرای‌خواجه ولایت کابل می‌گوید: «برای دهقانان و باغداران کشمش‌خانه، سردخانه، سبزی‌خانه، و گل‌خانه‌ها جور شود، سیستم‌ها مختلف ساخت باغ‌های انگور و کارخانه پروسس کشمش به شکل معیاری ساخته شود تا انگور شمالی از بین نرود و به قیمت ناچیز فروخته نشود، وزارت زراعت در این مناطق توجه بیش‌تر کند، نهال‌های مثمر و زراعتی توزیع کند، آموزش شیوه‌های باغداری معیار را راه‌اندازی کند.»

گل‌محمد از ولسوالی خویانی ولایت ننگرهار چنین خواسته‌هایی دارد: «در ولایت همیشه بهار منبع زراعت و مالداری همان طوری که از نامش پیداست توجه بیش‌تر شود، مخصوصاً در بخش نباتات ستروس، ساخت باغ‌های خرما، سبزی‌خانه‌های تجارتي و گل‌خانه‌های کوچک برای فامیل‌ها هم‌چنان در بخش مالداری بیش‌تر توجه صورت گیرد، گاوهای زراعتی برای بی‌بضاعت‌ها توزیع شود، بسته‌های مرغ و بسته‌های انکشافی زنبورداری توزیع شود تا مردم بتوانند در تولید لبنیات، عسل و مرغ‌پروری خودکفا باشند.»

اما شماری از باشندگان شهر کابل از وزارت زراعت خواهان ساخت سردخانه‌های معیاری که بتوانند سبزیجات و میوه‌جات را در فصل آن نگهداری کنند محصولات زراعتی از بین نرود. عبدالمنان یک تن از باشندگان شهر کابل می‌گوید: «وزارت زراعت آبیاری در ایجاد سردخانه‌های معیاری کوشا باشند تا میوه‌جات، ترکاری‌جات فاسد نشود، هم‌چنان در سبزی و حفاظت محیط شهر کابل تلاش کنند با غرس نهال مثمر و غیر مثمر که باعث پاکي هوا می‌شود توجه بیش‌تر داشته باشند، بر علاوه گوشت‌های ناسالم که وارد بازار می‌شود مخصوصاً گوشت مرغ توجه کند، فارم‌های مرغداری را ایجاد کند تا همین گوشت از سایر کشورها وارد نشود.»

اما وزارت زراعت چی می‌کند؟

اکبر رستمی سخنگوی وزارت زراعت آبیاری و مالداری می‌گوید: «وزارت زراعت در سال ۱۳۹۹ در نظر دارد تا ۲۸۰ شبکه آبیاری، ۱۸۰ چکدم،

تن در ولایت زابل و فراه تهداب‌گذاری می‌کند. در عین حال ۴۸۵ جریب قوریه با ظرفیت تولید (۴۸۵) میلیون نهال در ولایت‌های مختلف احیا و حفاظت کند.

بر علاوه ۱۱ فارم تحقیقات نباتی و مالداری را احیا و بازسازی و ۲۶ تعمیر ترویجی را اعمار خواهد نمود هم‌چنان پیش‌رفت ۳۵ درصدی پروسه‌ی کاری اعمار و تجهیز پنج سیلو و یک ذخیره غله‌جات در کابل، پلخمری، بلخ، هرات، قندهار و بدخشان داشته باشد.

این در حالی است که حشمت‌الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی فعالیت‌های چشم‌گیر وزارت زراعت، آبیاری و مالداری را در سال ۱۳۹۸ چنین بیان کرد: سه هزار و ۲۱۰ پروژه‌ی انکشافی را در بخش‌های مختلف زراعت، مالداری، آبیاری، رشد و احیای منابع طبیعی، مصونیت غذایی و توان‌مندسازی زنان، تطبیق و تکمیل شده است.

در سال مالی گذشته، ۸۹ درصد کار بازسازی ۳۴۴ شبکه آبیاری را تکمیل و ۸۴ ماشین لایزرلیول یا هموارکاری زمین توزیع کرد. انتقال ۱۷۰ عراده تراکتور به ریاست‌های زراعت، خریداری و توزیع ۱۶ هزار و ۸۷ تن گندم اصلاح‌شده به دهقانان، ساخت دو هزار و ۵۲ مزرعه‌ی نمایشی گندم و شالی، توزیع دو هزار و ۵۰۰ سرتیفیکت به تولیدکنندگان تخم‌های اصلاح‌شده، تولید یک‌هزار و ۲۵۰ متریک تن تخم تصدیق‌شده گندم از دیگر فعالیت‌ها است. با این فعالیت‌ها حاصلات گندم ۴۲ درصد و حاصلات برنج ۲۰ درصد نسبت به سال گذشته افزایش پیدا کرد. هم‌چنین احداث ۲۲۶ سبزی‌خانه تجارتي، توزیع ۱۸۰۰ بسته انکشافی باغداری، تطبیق ۷۸۹ تجارب تحقیقاتی، اعمار ۴۵ سردخانه صفر انرژي، احداث ۶۸۹۱ هکتار باغ مثمر و توزیع ۲۰۰۰ بسته لوازم جمع‌آوری باغداری، نصب سیستم چيله در ۱۵۰ هکتار باغ انگور، ساختن ۴۹۲ واحد تولید کود کمپوست، اعمار ۲۳۵ کشمش‌خانه، توزیع ۵۰۰ متریک تن کود کیمیایی، توزیع ۳۵۰۰ کیلو گرام تخم پسته، پیوند کردن نهال‌های پسته در ۲۱۵ هکتار نیز شامل فعالیت‌های وزارت در سال گذشته‌ی مالی می‌شود.

این فعالیت‌ها باعث شد تا حاصلات باغداری تا ۲۵ درصد افزایش یابد. تکمیل کار ساخت چهار مسلخ عصری و بزرگ، تزریق واکسین بر بیش از شش میلیون و ۵۰۰ هزار حیوان، تولید سه میلیون دوز واکسین حیوانی، ایجاد ۷۰ فارم

مرغداری بزرگ تجارتي برای سرمایه‌گذاران، ایجاد ۸۰ فارم تولید ماهی گرم‌آبی و دو فارم تکثیر ماهی، تولید چهار میلیون چوجه‌ماهی، اعمار و تجهیز ۲۹ مرکز جمع‌آوری شیر، توزیع ۵۰۰ بسته‌ی انکشافی زنبورداری، حمایت و تجهیز ۲۷۰ کلینیک و ترنری، خریداری ۳۱۱ تن خوراکه حیوانی، اعمار و بهره‌برداری ساختمان پيله‌وری، اعمار دو گدام خوراکه حیوانی، ایجاد ۲۱۳ مزرعه‌ی نمایشی علف حیوانی، کشت علوفه در ۲۰۰ هکتار زمین، آغاز کار ساخت بزرگ‌ترین فابریکه‌ی پروسس لبنیات در کابل نیز شامل فعالیت‌های سال گذشته است.

ایجاد سیستم آبیاری قطره‌ای برای ۶۰ هزار نهال پسته، ایجاد یک هزار و ۱۹۰ قوریه‌ی خانه‌گی، ساخت یک‌هزار و ۱۰۰ متر مکعب بند محافظتی برای نگهداری منابع طبیعی در تپه‌ها، احیای ۲۱۷ جریب قوریه‌ی نهال‌های جنگلی، احیا و حفاظت ۶۰۲۵ هکتار چراگاه، احیا و حفاظت از ۳۵۰ هکتار ساحات نباتات طبی، حمایت و بازسازی پارک‌های ملی، بند امیر و واخان، افزایش ۱۲ درصدی حاصلات جلغوزه، با ارایه‌ی خدمات آموزشی، حمایتی و تخنیکی، احیای ۱۸۰ هکتار زمین ساحات کمربند سبز با غرس نهال، ترویج کشت هنگ و تشویق مردم به پرورش شیرین‌بویه از دیگر فعالیت‌ها است. حشمت‌الله غفوری معین آبیاری و منابع طبیعی وزارت زراعت گفت که در سال گذشته مالی لایراتوار ۱۳ قرنطین‌ستیشن نیز تجهیز شده است. در بخش توان‌مندسازی زنان، توزیع ۳۸۰ صندوق زنبور عسل، توزیع ۷۰۰ بز شیری و ۴۰ گوساله، توزیع ۳۰۰ بسته وسایل زراعتی و مالداری و ۵۰۰ دستگاه خشک‌کننده سبزیجات، ساخت ۱۹ هزار و ۴۷۴ باغچه‌ی خانه‌گی در سطح کشور، ساخت یک هزار و ۸۸۵ سبزی‌خانه‌ی کوچک، ساخت ۲۹ هزار و ۵۷۰ فارم کوچک مرغداری، ساخت و تجهیز شش مرکز جمع‌آوری شیر و آموزش‌دهی به ۶۰۰ خانم گاودار و تدویر برنامه‌های آموزشی برای چهار هزار و ۲۶۰ خانم شامل بخش توان‌مندسازی زنان می‌شود. در سال ۱۳۹۸، ۲۲ درصد تولید زعفران نسبت به سال ۱۳۹۷ افزایش یافت. هم‌چنین ایجاد شش مرکز پروسس زعفران، ساخت عمارت انستیتوت تحقیقات زعفران در هرات، ایجاد ۴۸۹ مزرعه‌ی نمایشی زعفران، توزیع ۲۲۴ تن پیاز خوش‌کیفیت زعفران به زعفران‌کاران از دیگر فعالیت‌های وزارت زراعت است.

ساخت و تجهیز یک‌هزار و ۱۹۰ قوریه‌ی جلغوزه، چهارمغز و دیگر درختان جنگلی، آموزش‌دهی به یک‌هزار و ۱۹۰ خانواده محلی، در زمینه‌ی ساخت قوریه‌ها، توزیع یک‌هزار و ۲۲۰ کیلو تخم برای ایجاد جنگل‌های بیش‌تر جلغوزه، ساخت ۳۱۰ هکتار جنگل جدید جلغوزه شامل فعالیت‌های سال مالی گذشته می‌شود.

وزارت زراعت، از طریق صندوق وجهی زراعت، در ۱۳۹۸، حدود ۱۰۱ میلیارد افغانی را به بیش از چهار هزار دهقان قرضه داده است. این وزارت از طریق این صندوق، قرار است در ۲۰۲۰ میلادی، ۱.۵ میلیارد افغانی را برای دهقانان و سرمایه‌گذاران قرضه بدهد.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در این سال، مبلغ ۷.۹ میلیارد افغانی بودجه انکشافی داشت که از آن میان ۷.۷ میلیارد آن که ۹۸ فی‌صد از مجموع بودجه را تشکیل می‌دهد، از جانب وزارت مالیه تخصیص اخذ کرد. از میان مبلغ تخصیص داده شده، ۷.۴ میلیارد افغانی که ۹۳.۵ فی‌صد کل بودجه را شامل می‌شود، هزینه شده است.

نوی کال او د کروندگرو نوی هیلې

محمد اسماعیل سباون

روش تعیین کیفیت گوشت

۴. «Firmness» (شخی): گوشت نرم مرطوب آښکین مانند گوشت کم کیفیت می‌باشد، گوشت سخت یا شخ، دارای «Texture» نازک و کم‌تر نرم‌کننده است، البته گوشت گاو جوان، دارای کیفیت بهتر است که چنین خواص را داشته باشد، هم‌چنان شحم نرم گریس‌مانند و یا بالکل نرم یا آښکین مانند شحم کم کیفیت می‌باشد، یعنی شحم سخت یا شخ، به شکل طبقات هموار شده بالای گوشت‌ها کیفیت گوشت را بالا می‌برد.

۵. «Texture» - این حالت مربوط به ساختمان بندل عضلات که در حجرات ساخته شده است، می‌باشد. هر قدر رشته‌ی عضله در بندل عضلات نازک و یا مخمل‌مانند باشد، در آن صورت «Cellmembran» آن، دارای مقدار کم رشته کلوجن است و اگر رشته بندل عضله ضخیم باشد به همان اندازه پروتین کلوجن در آن زیاد می‌باشد.

۶ ماربلینگ «Marbling» الف- شحم در گوشت به شکل جال عنکبوت بافت گردیده است. ب- شحم در گوشت به قسم روشن یعنی تار رنگه و سان سفید بافت گردیده می‌باشد. ج- شحم به قسم دانه‌های مخلوط در گوشت فرش گردیده می‌باشد. B - خواص کیمایی گوشت برای تعیین خواص کیمیایی گوشت مجبور می‌شویم تا به لابراتوار مراجعه کنیم، در لابراتوار مایکروارگانیزم (M.O) فی سانتی مترمکعب، آب و ترکیب کیمیایی دیگری مواد ضرورت مارکیت، سورت یا درجه‌بندی می‌گردد.

عبدالرقیب جویا آمر ترویج و بازاریابی ریاست خدمات مالداري انتخاب گوشت برای تعیین کیفیت آن را نقش دارد. می‌توان کیفیت گوشت را به اساس خواص فزیکي و کیمیایی تعیین کرد. A- خواص فزیکي: ۱. به اساس رنگ عضلات گوشت، از نسواری و سرخ روشن تا سرخ تاریک در گاو، نخودی و نسواری در گوساله، نخودی روشن در بره و روشن سرخ در گوسفند می‌باشد که بدین اساس از رنگ عضلات، می‌توان قطعه گوشتی مناسب را انتخاب کرد که کیفیتش را به اساس آن تعیین کرد. ۲. رنگ شحم- رنگ شحم گاو جوان سفید و یا رنگ کریمی سفید است. چنین حیوان به دانه‌باب تغذیه شده می‌باشد، رنگ زرد شحم در حیوان که عمر پیش‌رفته دارند است، که نمونه ذخیره‌ای مواد «Carotene» در بدن حیوان می‌باشد. ۳. رنگ استخوان- رنگ

استخوان و نموی آن‌ها نظر به عمر حیوان فرق می‌کند، که در این صورت با پیش‌رفت عمر حیوان، استخوان، رنگ سرخش را از دست داده و سفید به نظر می‌رسد و هم‌چنان نوک استخوان غضروفی بوده که به اساس پیش‌رفت عمر، این قسمت حیوان سخت می‌گردد. قسمت‌های برآمده‌ی ستون فقرات حیوان مسن، سخت شده می‌باشد که بالاخره در حیوانات چهارساله و بالاتر از آن، قسمت‌های برآمده، غضروف استخوان‌ها، استخوانی شده و قسمت نوک «Sternum» غضروفی، نیز استخوانی می‌گردد.

سره په ټول هېواد کې لمانځل کېږي، خو یواځې سر ۱۳۹۹ یم کال د وري دویمه د بزگر مېلې او کرنیز نندارتونونه د کرونا ویرس له خپراوي څخه د مخنیوي په موخه په ټول هېواد کې لغو شوي دي. د کرنې وزارت هرکال په ټول هېواد کې بزگرانو سره د مسلکي او تخنیکي مرستو ترڅنګ د پور په ښه مالي مرستې هم کوي. د کرنې وزارت په روان ۱۳۹۹ یم کال کې د هېواد ۳۴ ولایتونو کې بزگرانو او ښوالو سره د دوه میلیارده ډالرو په ارزښت د پور ورکولو د مرستې تاپیا هم لري. د کرنې وزارت مطبوعاتې سلاکار او ویاند اکبر رستمی وايي، چې د کرنې سکتور تر بل هر سکتور څخه ډېرې بودیجې ته اړتیا لري. د رستمی په خبره د کرنې وزارت د نورو کلونو په څېر سړکال هم بزگرانو، ښوالو او مالدارانو سره په بېلابېلو برخو کې د شته امکاناتو په پام کې نیولو سره مرستې کوي، ترڅو د دوي یوشمېر ستونزې هوارې او د کرنیزو محصولاتو له اړخه د خلکو اړتیاوې پوره شي. د کرنې وزارت هرکال په ټول هېواد کې بزگرانو، ښوالو او مالدارانو سره په بېلابېلو برخو کې مرستې او همکارۍ کوي. د دوي لپاره روزنیزې برنامې په لاره اچوي، ننداریزې قطعې ورته جوړوي، د مالدارانو مالونو ته بېلابېل واکسینونه او د ناروغيو ضد درمل ورکوي. دغه راز پر بزگرانو او ښوالو په وړیا توګه اصلاح شوي تخمونه او کیمیاوي سرې وېشي، د ونو او کروندو د افت ضد درمل ورکوي او دوي ته د کرکېلي، ښوالی او مالدارۍ نوي لارې چارې ښيي، ترڅو د دوي اقتصادي ودې ته زمینه برابره شي.

«کب» په میاشت کې د خپلو ځمکو یوې (قلبه) کولو او په ښوونکي د ونو څانګو پرېکولو او نورو کرنیزو چارو ته تاپیاوې او چمتوالي نیسو. شاه محمود وویل، چې د نوي کال څخه د ښه هرکلي په پار سمنګ پخوو، اووه رنگه مېوه خیشوو، د نوي کال په شپه سپینې وربچې او سابه هم پخوو او د سابه زرغون رنگ د پسرلي نښه ګڼو. د نوي کال په ورځ شونځایونو ته په مېلو هم ورځو. ددې ترڅنګ د کندهز ولایت یو کروندګر عبدالروف وايي: «موږ د دې تر څنګ چې پخپله کرکېله کې بوخت یو خپلو دودیزو او فرهنګي چارو ته هم ارزښت ورکوو. د بزگر په ورځ خپل تندرسته او تکره روزل شوي څاروي د نندارې لپاره د ولایت مرکز ته راولو تر څو د چارواکو او نورو بزګرو د پاملرنې او ښې هڅونې لامل شي.» عبدالروف د کرنې وزارت له مرستو څخه مننه وکړه او وویل، چې هرکال د کرنې وزارت له خوا دوي سره د تخنیکي سپارښتنو، کیمیاوي سرو، اصلاح شوي تخمونو، مېوه لرونکو او بې مېوې نیالګیو او د کرنیزو افتونو ضد ډول ډول درملو مرستې کېږي. چې د دوي په کرکېله باندې مثبتې اغېزه لري. د کرنې وزارت له خوا هر کال د وري دویمه د بزګر مېله په شاندارو مراسمو

افغانستان یو کرنیز هېواد دي او کرکېلي لپاره مناسب اقلیم هم لري. په افغانستان کې د کلیوالو سیمو کابو ۸۰ سلنه وګړي په کرنه او مالدارۍ بوخت دي او کرنه او مالدارۍ د دغو وګړو په معیشت کې خورا ارزښتمن رول لوبوي. که څه هم د تېرو لسیزو په جګړو کې د نورو سکتورونو تر څنګ د کرنې او مالدارۍ سکتور هم خورا ډېر زیانمن شو خو له څو کلونو راهیسې حکومت، ښکېلو اړخونو، بزگرانو او مالدارانو ډېرې هڅې کړي دي، چې د کرنې او مالدارۍ سکتور بیا را ژوندي کړي. د نوي کال په پیل سره د ټولو هېوادوالو په زړونو کې هیلې راټوکېږي، د نوي کال د هرکلي په پار دودیزې مېلې په لاره اچوي او نوي کال په دودیزو مېلمو او شاندارو مراسمو لمانځي. نوي کال ته د نورو ترڅنګ زموږ زیارکښ بزګران هم خوش وي د دوي په زړونو کې هیلې غوړېږي او خپلو کروندو پالنې او کرکېلي ته مخه کوي. بزګران د سوږ ژمې تېږېدو څخه وروسته په نویو هیلو د نوي کال څخه د سیمه ییزو دودونو د لمانځنې او پخپلو ځمکو کې د سبو، غلو دانو کرلو او نورو کرنیزو چارو لپاره ځانونه چمتو کوي. د بلخ ولایت یو تن بزګر شاه محمد وايي: «له نوي کال څخه مخکې د

هفت میوه و هفت سین

ترتیب کننده: شجاع الحق

هفت میوه یکی از داشته‌های بومی کهن مردم آریایی می‌باشد. تهیه هفته میوه چنین است: هفت میوه خشک را می‌شویند، و سپس مخلوطی از این میوه‌ها را شبی در ظرفی پر از آب می‌گذارند تا عصاره هفت میوه در هم ترکیب شود. صبح روز اول سال نو، هر کدام از اعضای خانواده با آرزوی داشتن سالی شیرین و پر برکت از این آب می‌نوشند و از دانه‌های آن می‌خورند. آن‌ها معتقد اند که اگر سال با نوشیدن عصاره هفت میوه آغاز شود، بسیار پر میمنت و باشگون خواهد بود.

مردم آن را برای حفظ سلامتی اعضای خانه بر سر سفره قرار می‌دهند.

سمنو

سمنو از جوانه‌های تازه‌رسیده گندم تهیه می‌شود و نماد زایش و باروری گیاهان و فراوانی خوراک و غذاهای خوب و پر نیرو است.

سنجد

سنجد یکی دیگر از اجزای اخوان نوروزی است که عطر برگ و شکوفه‌های آن محرک عشق و مهر و نماد زاینده‌گی، عشق و دل‌باخته‌گی است.

سیر

سیر دیگر اجزای سفره هفت‌سین است که نماد میکروب‌زدایی و پاکیزه‌گی محیط زیست و سلامت بدن و نیز زدودن چشم زخم است.

سرکہ

سرکه نیز مانند سیر برای پاک‌ی محیط، زدودن آلودگی و باطل کردن سحر و جادو بر سر سفره قرار می‌گیرد.

سماق

سماق از اجزای سفره هفت سین و نماد عشق مهر و پیوند دل‌ها می‌باشد.

اجزای دیگر هفت‌سین

سکه (نمادی از خیر و برکت و درآمد)
تخم مرغ (نماد زایش و آفرینش و نشانه‌ای
از نطفه و نژاد)

آئینہ (نماد روشنائی)

آب و ماهی نماد (برکت در زنده‌گی)
گلاب، نان پخته شده از هفت حبوب،
خرماس، پنیر، شکر، شاخه‌هایی از درخت
انار، بید، زیتون، انجیر در دسته‌های سه،
هفت یا دوازده‌تایی در سفره هفت‌سین مورد
استفاده قرار می‌گیرد.

این در حالی است که آگاهان امور فرهنگی به این باور اند که تهیه هفته میوه و هفت سین در ماهیت یک فرهنگ است، لیکن در طرز تهیه و مواد آن تفاوت کمی وجود دارد. کتال نژد از آگاهان امور فرهنگی می گوید در کتابهای تاریخی آمده است که تجلیل از نوروز و سال نو با مراسم خاصی صورت می گرفته است. تهیه هفت میوه و هفت سین نوعی از این کار فرهنگی است که از زمان سومری ها، زردشتیان و ساسانی تا اکنون به میراث مانده است.

به گفته آقای نژند، «تهمیه هفت میوه و تجلیل از نوروز از کارهای مثبت و نیک مردم آریایی بوده پیروان میلیونی در سراسر دنیا دارد، تجلیل با هفت‌سین و هفت‌میوه به جغرافیای واحدی در گذشته بر می‌گردد که حالا به کشورهای مختلفی چون افغانستان، ایران و تاجیکستان تقسیم شده است»

و همسایه‌ها هم‌چنان اقارب که تبریکی
سال نو به زیارت هم‌دیگر می‌روند تقسیم
می‌شود.

هفت سین

هفت‌سین از مواد خوراکی دیگری ساخته می‌شود، سیب، سماق و سبزه از عناصر اصلی آن است ولی سایر عناصر آن می‌تواند متفاوت باشد.

صبح روز اول سال نو، هر کدام از اعضای خانواده با آرزوی داشتن سالی شیرین و پر برکت از این آب می‌نوشتند و از دانه‌های آن می‌خورند. یکی از مهم‌ترین آداب و رسوم عید نوروز آریایی‌ها از گذشته تا امروز چیدن سفره‌ی هفت‌سین می‌باشد که هر یک از اجزای این سفره معنا و مفهوم خاصی دارد. خوراکی که ابتدای آن‌ها با سین آغاز می‌شود از قبیل سنجد، سبزه، سمنو، سرکه، سیب، سماق و سیر را بر سر سفره می‌گذارند.

سبزه

سبزه نماد شادابی و سرسبزی و نشانگر
زنده گی بشر و پیوند او با طبیعت است.

پیپ

سیب، نمادی از تندرستی و زیبایی است که

(معمولاً دو تا سه روز) آن را در مکانی ملایم
رها نموده و پس از کامل نمودن آن را به روی
سفره نوروزی گذاشته و میل می‌کنند.
مریم بانویی در کابل می‌باشد که حدود ۱۰
سال است در روز نوروز هفت‌میوه می‌سازد:
«طفل بودم که مادرم برای تجلیل خوشی
و استقبال از سال نو هفت‌میوه می‌ساخت و
برای ما توزیع می‌کرد و ما هم نوش جان
می‌کردیم، در این روز همه اعضای فامیل
ما خوش می‌بودند، حالا که پدر و مادرم
نیستند و فوت کردند این کار را من می‌کنم،
به شوهرم فرمایش می‌دهم و هفت نوع
میوه را خریداری کرده و می‌آورد و من تهیه
می‌کنم و خاطرات گذشته را یاد و خوشی را
تجلیل می‌کنیم.»

طرز تهیه

دو شب قبل از نوروز اول کُشَمش را چیده و همه میوه‌ها خشک را خوب شسته و پاک می‌دارند. بعد در بین دیگ گنجایش آن را داشته باشد، علاوه می‌کنند. در روز نوروز، قدری عرق گلاب و هیل به هفت‌میوه علاوه می‌کنند. اکثر مردم مساله هفت‌میوه را بین دیگ بالای میوه‌های دیگر می‌اندازند. هم‌چنان هفت‌میوه را برای اقارب دوستان

خلقت انسان بر اساس یک سلسله ارزش‌ها استوار است. اخلاق، فرهنگ، آداب، رسوم، سنت‌ها، دانش، عقاید، فعالیت‌ها، ابتکارات و خلاقیت‌های دیگر از ارزش‌هایی می‌باشد که در ادامه زنده‌گی بشر تبیین یافته است.

مردم هم زنده‌گی‌شان را بر اساس همین ارزش‌ها هم‌گون ساخته‌اند. این مسایل هم‌کاروان خوشی‌ها و غم‌های مردم از آغاز خلقت بشر و هستی زمین می‌باشد. سرودن شعر، راه‌اندازی محافل خوشی، بازی‌های ورزشی، نام‌گذاری روز عاشقان، روز مادر، روز همبستگی زنان جهان، ایجاد بناها، مکان‌های تفریحی، میله‌ی نوروز و دهه‌ها موضوعات دیگر است که انسان‌های روی زمین دست به ابتکار آن زده‌اند.

افغانستان هم کشوری غنی از دست‌آورد‌ها، بنا‌های فرهنگی و خلاقیت‌های تاریخی می‌باشد که مانند مردمان کشورهای دیگر، مردم آن مبتکران بسیاری از کار‌های نیک فرهنگی و کار‌های ثمربخش‌اند.

میله‌ی عنعنه‌ای دهقان، جشنواره‌ی توت،
جشنواره‌ی گل ارغوان، گل نارنج، میله‌ی
انگور، خواندن قرصک، ورزش بزکشی، رقص
آتن، پهلوانی، پختن قابلی‌پلو و ده‌ها خوردنی
و رسوم از داشته‌های بومی مردم ما است
که قدامت برخی از آن‌ها به هزاران سال
پیش بر می‌گردد و مردم در امر پخت‌وپز
و برگزاری هم‌چو مراسم هنوز متعهد اند.
هفت‌سین و هفت‌میوه دو نوع غذایی اند
که در روز نوروز و آغاز سال نو هجری
خورشیدی تهیه می‌شود. از خاطر این که در
آستانه نوروز قرار داریم و هفته‌نامه دهقان
به منظور معرفی دست‌آورد‌ها، ابتکارات و
فعالیت‌های دهقانان و محصولات زراعتی
و باغی مردم ما چاپ و پخش می‌شود،
هفت‌سین و هفت‌میوه را معرفی می‌کنیم.

هفت میوه

هفت میوه یکی از داشته‌های بومی کهن مردم آریایی می‌باشد. تهیه هفته میوه چنین است: هفت میوه خشک را می‌شویند، و سپس مخلوطی از این میوه‌ها را شبی در ظرفی پر از آب می‌گذارند تا عصاره هفت‌میوه در هم ترکیب شود. صبح روز اول سال نو، هر کدام از اعضای خانواده با آرزوی داشتن سالی شیرین و پر برکت از این آب می‌نوشند و از دانه‌های آن می‌خورند. آن‌ها معتقد اند که اگر سال با نوشیدن عصاره هفت میوه آغاز شود، بسیار پرمیمنت و باشگون خواهد بود. مواد اصلی هفت میوه شامل کشمش، بادام، پسته، اشق، چهارمغز و سنجد، با مقدار کمی شکر می‌شود. همه این مواد بعد از پاک‌سازی در داخل یک ظرف با مقدار آب لازم انداخته می‌شود و برای مدت معینی

رسم سمنک پزی

که شفیع الله نوری

زمانی که سبزه و ریشه گندم ها به اندازه کافی رشد کرد، زنان یک جا جمع می شوند. سفره ای انداخته می شود و گندم های سبز شده همراه با شیرینی و چای سر سفره گذاشته می شود پس از آن هر کسی که نیت و مرادی دارد، یک دسته کوچک از سبزه ها را می گیرد و نوکش را قیچی می زند. مرسوم است که سبزه های قیچی شده را می شمارند، اگر طاق بود خداوند مرادش را می دهد، اگر جفت بود گویا مرادش داده نمی شود.

سمنک پزی، جشن ویژه ی زنان و دختران است که معمولاً با فرا رسیدن نوروز بیش تر در کشورهای افغانستان، ایران و تاجیکستان برگزار می شود. این رسم از روزگار بسیار کهن، تاکنون به جا مانده و به باور بعضی مردم نسبت متبرک بودن آن، همه ساله توسط دختران و زنان اجرا می شود.

سمنک، یک نوع غذای مخصوص است که از شیر گندم تهیه می گردد. گندم نخست در آب گذاشته می شوند تا نیش بکشد، بعداً در پتنوس گذاشته شده و در جایی سرد نگهداری می شود. پارچه ای از نخ روی آن انداخته و هر روز نمناک ساخته می شود، این کار تا دوازده روز ادامه می یابد.

زمانی که سبزه و ریشه گندم ها به اندازه کافی رشد کرد، زنان یک جا جمع می شوند. سفره ای انداخته می شود و گندم های سبز شده همراه با شیرینی و چای سر سفره گذاشته می شود پس از آن هر کسی که نیت و مرادی دارد، یک دسته کوچک از سبزه ها را می گیرد و نوکش را قیچی می زند. مرسوم است که سبزه های قیچی شده را می شمارند، اگر طاق بود خداوند مرادش را می دهد، اگر جفت بود گویا مرادش داده نمی شود.

صاحب نذر سمنک، همسایه ها، دوستان و آشنایان را به محفل پختن سمنک دعوت می کند. همه با هم یک جا شده و دیگ سمنک را بار می کنند. زنان با هم، سبزه و ریشه گندم را قطعه قطعه و بعد ماشین می کنند. سپس در ظرفی دیگری آن را خوب هم می زنند و آبش را جدا می کنند.

عصاره به دست آمده از سبزه و ریشه گندم همراه با آرد در دیگ بزرگ مسی یک جا پخته می شود. می گویند که دیگ آلومینیومی، رنگ سمنک را خراب می کند.

چون سمنک بسیار زود ته می گیرد، باید تا صبح که آماده می شود، کفچه زده شود. زنان و دختران یکی یکی به نوبت دیگ را کفچه می زنند. هر وقت که سمنک کمی سخت شد، به آن آب جوش اضافه می کنند. سمنک هفت بار آب می خورد تا خوب پخته شود. تا صبح که سمنک آماده می شود همه با هم به خوشی و سرور می پردازند.

شد، پس از آن هر ساله سمنک خواهد پخت.

صبح، همه زنان بار دیگر دور دیگ جمع می شوند، کسی که از همه بزرگ سال تر باشد، سر دیگ را باز می کند و برای خوشی و خوش بختی همه دعا می کند.

زنان باور دارند، زمانی که سر دیگ را باز می کنند اگر نام های مبارکی روی سمنک دیده شود، حاجت شان بر آورده می شود.

سمنک را برای همسایه گان و اقارب روان می کنند و رسم است که باید ظرف سمنک خالی پس فرستاده نشود. هر کسی چیزی که در توان داشته باشد حتا اگر برگ درختی باشد، در ظرف گذاشته و ظرف را به صاحب نذر، بر می گرداند.

یادداشت هفته نامه ی دهقان: به منظور جلوگیری از شیوع ویروس کرونا، پیش نهاد ما این است که نوروز امسال سمنک های تان را در محوطه ی خانواده خود، بی اطلاع به دیگران ببزید و به دیگران هم نفرستید.

کسی دایره می زند و دیگران با کف زدن او را همراهی می کنند که بیش تر ترانه ویژه ای برای سمنک را در آن شب می خوانند، بدین شرح:

«سمنک در جوش ما کفچه زنی

دیگران در خواب ما دفچه زنی

سمنک نذر بهار است،

میله شب زنده دار است

این خوشی سال یکبار است،

سال دیگر یا نصیب

آرزو امشب خروش است

سمنک در خود به جوش است

دلخوشی جامه بیوشد

سال دیگر یا نصیب

بی شکر شیرینی داره

خود به خود رنگینی داره

طعم خوش چون فرنی داره

سال دیگر یا نصیب»

در جریان پخته شدن سمنک مهمانانی که به سمنک به دید نوعی نذر می بینند به نوبت بر سر دیگ سمنک رفته و هنگام کفچه زدن یا اضافه کردن چهارمغز به آن، زیر لب دعا خوانده و حاجت شان را از خدا می طلبند.

کسی که حاجتش تا سال بعد بر آورده

پکتیا کې ۲۶۴۶ جریبه د مېوو نوي بڼونه جوړېږي

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې «NHLP» له خوا په پکتیا ولایت کې د ۲۶۴۶ جریبه مېوه لرونکو نويو بڼونو د جوړولو چارې پیل شوې. د پکتیا د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ رییس انجنیر محمدالدین مومند وایي، چې د کرنې وزارت د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژې په همکارۍ د دې ولایت په مرکز او ولسوالیو کې د ۲۶۴۶ جریبه مېوه لرونکي نوي بڼونه او ۴۰ جریبه متراکم بڼونو د جوړولو چارې پیل شوي او د یادې برنامې له خوا بڼوالو ته د بڼونو جوړولو په پار د نیالگیو وېش پیل شوي دي. د ښاغلي مومند په خبره په دغو جوړېدونکو بڼونو کې د مڼې، زردالو، شفتالو، الوچې او چهارمغزو بڼونه شامل دي.

د پکتیا د کرنې رییس دغه راز وویل، چې سربکال به په پکتیا ولایت کې ۳۰۰ زره مېوه لرونکي او بې مېوې نیالگي هم کېنول شي. د پکتیا د کرنې ریاست چارواکي وایي، چې د مېوو نوي بڼونه جوړول په دې ولایت کې د بڼوالۍ په برخه کې بې ساري پرمختګ دي. د بڼوالۍ او مالدارۍ ملي پروژه «NHLP» پر دې سربېره، چې کروندګرو ته به تصدیق شوي نیالگي ورکړي، له هغوي سره د باغونو په نقشه اچولو، د اوبولگولو د سیستم په جوړولو او د بڼوالۍ د مدیریت اړوند ځینو نورو برخو کې هم تخنیکي او فني مرستې کوي.

د کرنې وزارت هلې ځلې کوي، چې پکتیا ولایت کې بڼوالۍ ته وده ورکړي، هغه ونې ترویج کړي چې په ډېره لنډه موده کې مېوه نیسي او ښه کمیت او کیفیت لرونکي وي، تر څو د بڼوالۍ محصولات ډېر او د بڼوالو عواید زیات شي.

امضای تفاهم نامه ی فروش زعفران کابل به یک شرکت خصوصی

عمرجان منگل رییس زراعت، آیباری و مالدارۍ ولایت کابل، تفاهم نامه ی را به منظور فروش زعفران تولیدشده در کابل، با مسوول شرکت «آریا افغان زعفران» امضا کرد.

بر اساس این تفاهم نامه، شرکت «آریا افغان زعفران»، محصولات زعفران تولیدشده در کابل را از دهقانان به قیمت مناسب خریداری می کند و مطابق به نورم های پذیرفته شده آن را پروسس و به بازارهای بیرون کشور عرضه می دارد. قرار است به زودی وسایل پروسس زعفران از سوی ریاست زراعت کابل به این شرکت تحویل داده شود.

دنیا لگيو کښو لوملي کمپاين دهېواد د سمسور تيا پيلامه

مهناز عزيزی

دغه راز د نيا لگيو کښولو د گټې په هکله د کرنې وزارت د ښووالی د پراختيا کارپوه محسن بهرام وايي: «مېوه لرونکي ونې خلکو ته ډېر ارزښت لري ځکه د حاصل څخه يې گټه اخلي، د ځمکې د تودوخې او د گلخانه يې گازونو د خپرېدو مخه نيسي. د ښاغلي بهرام په خبره ونې کولاي شي تازه هوا خپره او ناوړه هوا په خپلو پاڼو کې جذب او ذخيره کړي دغه راز ونې د تودوخې درجه هم پټټولاي شي په يوه ښار کې ډېر شمېر ونې تر ۱۰ سانتي گراډه پورې د تودوخې درجه پټټولاي شي او ونې اوبه او انرژۍ په ښه ډول زېرمه کولاي او د سېلابونو مخنيوي کولاي شي.»

اکسايډ فشار زياتېږي او هغه د لمر وړانگې چې د لمر نه ځمکې ته راځي، ددې نه تېرېږي او کله چې د لمر لنډ امواج په اوږدو امواجو باندې بدل شول، بېرته انعکاس کوي بيا د کاربن ډاي اکسايډ له طبقې څخه نه تېرېږي، نو هر څومره چې کاربن ډاي اکسايډ په اتومو سفير کې زيات شو، د ځمکې د حرارت درجه هم همدومره پورته ځي.»

پوهاند زياتوي چې دلته نباتات يوازېني طبيعي مواد دي، چې کاربن ډاي اکسايډ جذبوي او اکسيجن خارجوي او په نتيجه کې اجرائيوي ترکيب شروع کېږي او غذايي مواد توليديږي. هغه همدارنگه وويل چې يوازې د نيا لگيو کښول ضرور ندي، بلکې ساتل يې هم ضرور دي او نوموړي پدې نظر دي، چې زياتره کښول شوي نيا لگي، له دې امله هم له منځه ځي چې هېڅوک يې خپل ملکيت نه گڼي.

دغه راز د نيا لگيو کښولو د گټې په هکله د کرنې وزارت د ښووالی د پراختيا کارپوه محسن بهرام وايي: «مېوه لرونکي ونې خلکو ته ډېر ارزښت لري ځکه د حاصل څخه يې گټه اخلي، د ځمکې د تودوخې او د گلخانه يې گازونو د خپرېدو مخه نيسي. د ښاغلي بهرام په خبره ونې کولاي شي تازه هوا خپره او ناوړه هوا په خپلو پاڼو کې جذب او ذخيره کړي دغه راز ونې د تودوخې درجه هم پټټولاي شي په يوه ښار کې ډېر شمېر ونې تر ۱۰ سانتي گراډه پورې د تودوخې درجه پټټولاي شي او ونې اوبه او انرژۍ په ښه ډول زېرمه کولاي او د سېلابونو مخنيوي کولاي شي.»

د هوا د ککړتيا او د سېلابونو د راتلو مخنيوي، ترڅمکې لاندې اوبو زياتوالي، د وچکالۍ مخنيوي، د اقليم اداره کول او د شنه چاپېريال رامنځته کول د نيا لگيو د کښولو نورې گټې دي.

دي. د کابل اوسيدونکي فرهنگ وايي، چې نيا لگي هم لکه د يو ماشوم په څېر د ودې لپاره کافي خدمت ته اړتيا لري لکه: نيا لگيو ته بايد په خپل وخت اوبه ورکړل شي او کيمياوي او ډېراني سرې بايد ورکړل شي او د نيا لگيو د شنو ساتلو لپاره د کرنې د کارپوهانو لارښوونې هم مهمې دي د فرهنگ په وينا نيا لگي بايد له څارويو نه هم وساتل شي ترڅو ويې نه خوري.

دا چې د نيا لگيو کښول او پدې اړه په لاره اچول شوي کمپاينونه، د هېواد د سمسورتيا لپاره څه گټه درلوداي شي، د چاپېريال ساتنې د چارو کار پوه، يې په اړه داسې وايي: «کله چې په اتومو سفير کې د کاربن ډاي اکسايډ توليد زيات شو، نو پر اتومو سفير د کاربن ډاي

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د ځنگلونو مسوول احمد شاه امرخېل وايي، چې سړکال په ټول هېواد کې څه باندې ۲۱ ميليونه مېوه لرونکي او بې مېوې نيا لگي اېښودل کيږي. د ښاغلي امرخېل په خبره په سړني کمپاين کې په ټول هېواد کې څه باندې ۲۱ ميليونه مېوه لرونکي او بې مېوې نيا لگي اېښودل کيږي، چې له دې ډلې ۱۵ ميليونه او ۵۶۹ زره او ۵۵۲ يې مېوه لرونکي نيا لگي او ۶۳۳ زره او ۴۹۶ يې بې مېوې نيا لگي دي.

دا چې هر کال گڼ شمېر نيا لگي کښول کېږي خو بيا د نه پاملرنې په وجه، له منځه ځي، په اړه يې ښاغلي امرخېل وويل: «کوم نيا لگي چې زموږ له خوا کښول کېږي، ساتنه او روزنه يې هم په موږ پورې اړه لري او سړکال مو د دې ساتنې او روزنې لپاره پوره تيارې نيولي

له تېرو څو کلونو را پدېخواه، هر کال د پسرلي په موسم کې د پلازمينې کابل په گاونډو د هېواد په بېلابېلو سيمو کې د نيا لگيو کښولو کمپاينونه په لاره اچول کېږي او په ترڅ کې يې په سلگونه زره مېوه لرونکي او بې مېوې نيا لگي کښول کېږي. د ولسمشر د حکم پر اساس د کب شلمه، د نيا لگيو کښولو ملي ورځ نومول شوې ده او د روان کال د نيا لگيو کښولو ملي کمپاين هم د «هر افغان، په يوه ورځ، يو نيا لگي» تر شعار لاندې په همدې ورځ پيل شو او ټاکل شوې، چې هر کال به په دې ورځ د نيا لگيو کښولو ملي ورځ پيل شي.

خو د هېواد د تودو ولايتونو «ننگرهار، لغمان، کونړ، خوست، کندهار، هلمند، نيمروز او فراه» اقليمې شرايطو ته په کتو په دغو ولايتونو کې د نيا لگيو کښولو لړۍ د سلواغې مياشتې څخه پيلېږي او په سړو سيمو کې بيا اقليمې شرايطو ته په کتو د نيا لگيو کښولو لړۍ د کب له ۱۵ مې نېټې پيل او د وري مياشتې په ۱۵ مې نېټې پاي ته رسيږي. که څه هم د نيا لگيو کښولو دا ډول کمپاينونه د چاپېريال ساتنې او د ښار او کليو د ښکلا لپاره اغېزمن گڼل کيږي خو ددې ترڅنگ د نيا لگيو څارنې او ساتنې ته پام کول او په مناسب ځاي کې د نيا لگيو اېښودل، چې بېرته وچ نه شي ډېره مهمه خبره ده.

د لوگر اوسيدونکي عبدالصبور د نيا لگيو کښولو په هکله وايي، چې د شنو بوټو د نه موجوديت له امله نه يواځې دا چې سيمه خړه پړه او ډېره بله ښکارې بلکې د سيمې استوگن له گڼو روغتيايي ستونزو سره هم مخامخوي. د عبدالصبور په وينا چې شنې بوټي او ونې په چاپېريال کې زهرجن مواد له منځه وړي. د شنو بوټو د نه شتون له امله د خلکو ذهنونه نا ارامه وي، په سيمه کې گرد و غبار ډېر وي او تر ټولو غټه گټه يې دا ده، چې د سختو طوفانونو مخنيوي کوي.

دهقان

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

نشانی برقی:

ویب‌سایت:

فیس‌بوک:

تویتر:

شماره‌های تماس:

آدرس: جمال مینه، کارته سخی، کابل، افغانستان

به جز گزارش‌ها و سخن دهقان، مسوولیت متباقی مقاله‌ها به نویسندگان آن بر می‌گردد.

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ

(۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰ - akbar_rostami10@yahoo.com)

مدیر مسوول: حبیب بېزاد ۰۷۰۶۷۹۸۱۴۴ - ha.behzad@gmail.com

سر دبیر: نورالعین

ویراستاران: جمعه گل اشرفی و ظفر شاه رویی

مدیر خبر: گیتی محسنی

گزارشگران: شجاع‌الحق نوری، حشمت‌الله حبیبی، نعیم رضایی، شفیق‌الله نوری، عوض‌علی مهدوی و عبدالواسع خان‌زاده

برگه آرای: نذیر احمد دستگیرزاده

پیام تبریک به مناسبت سال نو و روز دهقان

د نوي کال او بزگر ورځې په مناسبت د مبارکۍ پیغام

هموطنان عزیز
السلام علیکم ورحمت الله و برکاته
سال نو، روز دهقان و نوروز باستان بر همه‌ی شما مبارک
وزارت زراعت، تعهداتی که را در سال‌های اخیر با شما داشت، عملی و اکثریت پروژه‌های
زیربنایی تحت کارش را تکمیل کرده است.
دهقانان عزیز! در سال گذشته، از برکت دستان پرثمر شما، محصولات زراعتی ۲۵ درصد افزایش
داشت که عامل اساسی رشد اقتصادی در کشور بود.
تلاش دهقانان، همکاری وزارت زراعت و فعالیت موثر و مثمر سکتور خصوصی در بخش زراعت،
اساس پیشرفت این سکتور است.
در سال جدید، توجه بیش‌تر ما روی زنجیره‌های ارزشی محصولات است. در این بخش، نقش
سرمایه‌گذاری‌های سکتور خصوصی تعیین‌کننده است و ما آنان را به سرمایه‌گذاری و کار در
ارزش‌افزایی محصولات زراعتی، تشویق می‌کنیم.
امسال بنا بر لزوم حفاظت شهروندان از ویروس کرونا، جشن دهقان در کابل و شماری از
ولایت‌ها برگزار نمی‌شود و هدف از آن، مصون‌ماندن صحت هموطنان است.
به امید توسعه‌ی زراعت، صلح پایدار در سال نو

با احترام
نصیر احمد درانی
وزیر زراعت، آبیاری و مالداري

گرانو هېوادوالو
السلام علیکم ورحمت الله و برکاته
نوي کال او د بزگر ورځ مو مبارک شه
په دې وروستيو کلونو کې، چې د کرنې وزارت له تاسو سره کومې ژمنې کړې وې، خپلې ژمنې عملي
او ډېرې بنسټيزې پروژې چې تر کار لاندې و بشپړې کړې.
گرانو بزگرانو! ستاسو د زيار له برکته تېرکال، کرنيز محصولات ۲۵ سلنه زيات شو، چې په هېواد کې
د اقتصادي ودې اساسي لامل و.
د کرنې په برخه کې د بزگرانو هلې ځلې، د کرنې وزارت همکارۍ او د خصوصي سکتور اغېزناک
فعاليت، ددې سکتور د پرمختگ اساسي لامل دي.
نوي کال کې، زموږ ډېره پاملرنه د محصولاتو پر څنځيري ارزښتونو ده. په دې برخه کې د خصوصي
سکتور پانگونه مهمه ونډه لري او موږ د کرنيزو محصولاتو د ارزښت لوړولو په برخه کې، دوي کار او
پانگونه ته هڅوو.
له کرونا ویروس څخه د هېوادوالو د خونديتوب په موخه، سړکال په ټول هېواد کې د بزگر مېله په لاره
نه اچول کيږي او موخه يې د هېوادوالو روغتيا خوندي کول دي.
نوي کال کې د کرنې د پراختيا او تلپاتې سولې په هيله

په درنښت
نصیر احمد درانی
د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزیر

سال نو، روز دهقان و نوروز باستان بر همه مبارک!

- هفته‌نامه دهقان -

د بزگرانو د اړیکو مرکز

گرانو بزگرانو؛

۱۵۰ وړیا شمېرې سره اړیکه ونیسئ او د کرنې له
کارپوهانو سره خپلې ستونزې شریکې کړئ، ستاسو
د ستونزو هوارولو په پار به ډېر ژر تاسوته ځواب
درکړل شي.

۱۵۰

